

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ФАРМАКОТЕРАПІЯ ДЛЯ ПРОТЕЗИСТА-ОРТЕЗИСТА**

Спеціальність: **І6 «Технології медичної діагностики та лікування»**

Спеціалізація: **І6.02 «Протезування-ортезування»**

Освітньо-професійна програма: **Протезування-ортезування**

Код компонента в освітній програмі: **ОК 16**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **ІІІ (осінній)**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **диф. залік**

Пререквізити: **Анатомія та фізіологія людини, Основи патології, Біомеханіка руху, адаптивні технології руху, Патологія опорно-рухової системи людини**

Кафедра/підрозділ: **кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини, пр. ім. Л.Т. Малої, 2а**

Керівник освітнього компонента: **проф. Князькова Ірина Іванівна, ii.kniazkova@knmu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5863>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Передбачає опанування здобувачами вищої освіти основних знань щодо фармакоterapiї основних патологічних станів, медикаментозного супроводу періоду реабілітації пацієнтів з нервово-м'язовими та опорно-руховими захворюваннями, пацієнтів з частковою або повною відсутністю кінцівок, профілактики ускладнень під час обслуговування ортеза/протеза та лікувальної стратегії при невідкладних станах, що сприятиме збільшенню тривалості та покращенню якості життя, збереженню працездатності громадян нашого суспільства, особливо у працездатному віці.

МЕТА КУРСУ: Метою викладання освітнього компонента «Фармакоterapiя для протезиста-ортезиста» є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними базовими знаннями з теоретичних основ вивчення впливу поточних фармакологічних методів лікування та їх наслідки для клінічних рішень у випадках, пов'язаних з ортезуванням та протезуванням, зосереджене на дослідженні клінічних ефектів на фізіологічні функції, такі як регулювання об'єму циркулюючої крові, робота серця, біль, спазми, дерматологічні реакції, а також на психологічних аспектах

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Оцінювати стан пацієнта перед призначенням медикаментозної терапії;
- Розробляти та коригувати схеми фармакоterapiї;
- Призначати анальгетики та протизапальні засоби;
- Призначати та контролювати антибіотикотерапію;
- Моніторити та управляти побічними ефектами лікарських засобів;
- Оцінювати взаємодії між лікарськими засобами;
- Забезпечувати фармакологічну підтримку в реабілітаційних програмах;
- Використовувати фармакоterapiю для полегшення адаптації до протезів та ортезів;
- Дотримуватися етичних та правових норм у фармакоterapiї.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (10 год.):**

1. Фактори ризику серцево-судинних захворювань. Артеріальна гіпертензія. Етіопатогенез. Класифікація. Діагностика. Ускладнення. Лікування.

2. Ішемічна хвороба серця. Етіопатогенез. Класифікація. Діагностика. Ускладнення. Лікування.
3. Сучасні принципи ведення пацієнтів з патологією шлунково-кишкового тракту.
4. Введення в клінічну фармакологію. Основні фармакологічні властивості лікарського препарату та характеристики лікарської дії. Небажані ефекти лікарської терапії.
5. Фармакотерапія больового синдрому в практиці ортезиста/протезиста.

Перелік тем практичних занять (30 год.):

1. Ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією.
2. Ведення пацієнтів з патологією шлунково-кишкового тракту.
3. Ведення пацієнтів з бронхолегеневою патологією
4. Ведення пацієнтів з суглобовим синдромом.
5. Введення в клінічну фармакологію. Фармакологічні властивості лікарських препаратів. Лікувально-профілактичний ефект лікарського засобу. Види дії ліків. Взаємодія та небажані ефекти лікарських препаратів. Шляхи введення лікарських препаратів. Шляхи виведення лікарських препаратів. Передозування лікарського засобу.
6. Клінічна фармакологія нестероїдних та стероїдних протизапальних препаратів, наркотичних анальгетиків. Класифікація. Механізм дії при больовому синдромі. Показання і протипоказання до призначення. Профілактика побічної дії.
7. Клінічна фармакологія лікарських засобів, що впливають на кісткову тканину. Лікарські засоби для лікування остеопорозу (інгібітори резорбції кістки, стимулятори кісткоутворення -флориди, вітамін Д).
8. Клінічна фармакологія седативних та анксиолітичних засобів. Механізм дії Показання та протипоказання до призначення. Профілактика побічної дії.
9. Клінічна фармакологія при невідкладних станах в практиці ортезиста/протезиста. Невідкладна допомога при гіпертонічному кризі. при нападі стенокардії, судомному синдромі, при нападі бронхіальної астми, алергічних реакціях. Протокол оцінки ефективності лікарського засобу.
10. Підсумковий контроль – диф. залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень
2. Хронічні коронарні синдроми. Визначення. Класифікація. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.
3. Ведення пацієнтів з патологією печінки. Неалкогольна жирова хвороба печінки. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень.
4. Алкогольна жирова хвороба печінки. Діагностика. Лікування. Профілактика ускладнень
5. Ведення коморбідного пацієнта з артеріальною гіпертензією та суглобовим синдромом. Профілактика ускладнень
6. Анемії. Класифікація. Алгоритм діагностики. Лікування. Профілактика.
7. Клінічна фармакологія хондропротекторів. Класифікація. Фармакологічні властивості. Показання. Протипоказання.
8. Клінічна фармакологія міорелаксантів. Антидеполяризуючі міорелаксанти: класифікація, механізм, особливості дії, синергісти та антагоністи, призначення. Зв'язок хімічної структури міорелаксантів з фармакологічною дією. Деполяризуючі міорелаксанти: механізм і особливості дії, синергісти, призначення. Ускладнення при застосуванні міорелаксантів.
9. Антидепресанти: загальна характеристика, класифікація, хімічна структура, особливості дії, показання до призначення, побічні ефекти і протипоказання до призначення антидепресантів.

10. Антисептичні і дезінфікуючі засоби. Принципи дії та класифікація. Хімічна будова, особливості дії, використання, побічні ефекти і протипоказання до призначення антисептичних і дезінфікуючих засобів.
11. Клінічна фармакологія засобів, які використовуються для анестезії. Класифікація місцевих анестетиків за хімічною структурою, порівняльна характеристика. Показання, протипоказання, способи введення дозування препаратів. Ускладнення та небажані ефекти кожної групи лікарських препаратів. Вибір анестетиків при супутній соматичній патології.
12. Клінічна фармакологія антибактеріальних лікарських препаратів. Класифікація. Принципи сучасної фармакотерапії інфекційного процесу.
13. Підготовка відповідей на питання до диф. заліку.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ((chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf)).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диф. заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф. залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + \text{диф. залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (<chrome->

[extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf](https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf)).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Клінічна фармакологія: підручник / за ред. О. М. Біловола для студентів стоматологічного факультету / Біловола О.М., Князькова І.І., Ільченко І.А., Кірієнко О.М. та ін. Нова книга, Вінниця- 2021- 544 с

2. Актуальні питання внутрішньої медицини (в схемах і таблицях): навчальний посібник / [О.М. Біловола, І.І. Князькова, Г.Д. Фадєєнко, О.Б. Тверетінов, І.П. Дунаєва, І.А. Ільченко, О.М. Кірієнко, Д.В. Молодан, та ін.]; за ред. Біловола О. М. ; Харків. нац. мед. ун-т. – Львів : Новий світ – 2000, – 2023. – 340 с.

3. Актуальні питання клінічної медицини (відеоматеріали) : навчальний посібник / [Біловола О. М., Князькова І. І., Дунаєва І.П., Ільченко І. А., Кірієнко О.М., Молодан Д.В. та ін.]; за ред.. О.М.Біловола. Харків. нац. мед. ун-т. - Харків: ХНМУ, 2023.

4. Уніфіковані протоколи ведення хворих www.moz.gov.ua

5. Затверджені МОЗ міжнародні протоколи лікування

<https://guidelines.moz.gov.ua/documents>

6. Збірник інформаційних матеріалів з підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти з дисципліни «Внутрішня медицина» (частина 1) (відеоматеріали) за ред.. О.М.Біловола. Харків: ХНМУ, 2023.

7. Збірник інформаційних матеріалів з підготовки до практичних занять здобувачів вищої освіти з дисципліни «Внутрішня медицина та клінічна фармакологія» (частина 2) (відеоматеріали) за ред.. О.М.Біловола. Харків: ХНМУ, 2024.

Зав. кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, проф.

Ірина КНЯЗЬКОВА

